

T. G. MASARYK

VĚNOVACÍ LISTINA
ÚSTAVU
T. G. MASARYKA

Vydal Ústav T. G. Masaryka v Praze

1938

VĚNOVACÍ LISTINA.

Přání, aby má soukromá knihovna, archiv a muzeum tvořily i nadále samostatný celek a pracovní středisko v oborech, v nichž jsem sám pracoval, vedlo mě k rozhodnutí založit nadání, které by pro budoucnost zajišťovalo existenci a funkci těchto objektů v samostatném kulturním ústavu. Zřizuji tedy touto listinou nadání a určuji v ní jeho jméno, sídlo, věcný základ (jmění), účel a zásady správy. Doufám, že dalšími dary budu moci ještě sám rozmnožit jeho základní jmění a že v případě potřeby učiní tak i moji přátelé domácí i zahraniční.

I. JMÉNO A SÍDLO.

§ 1.

Jméno nadání je Ústav T. G. Masaryka (v dalším Ústav).

§ 2.

Sídlem nadání a Ústavu je Praha.

II. ZÁKLAD VĚCNÝ.

§ 3.

Nadání (Ústavu) věnuji:

1. svou soukromou knihovnu, která měla ke dni 31. prosince 1931 70.000 svazků a kterou stále rozšiřuji;
2. svůj soukromý archiv;
3. své soukromé museum, to jest sbírku rozličných darů mně věnovaných; kuratorium (§ 5) nadání (Ústavu) má právo celé museum nebo jeho část bezplatně postoupit jiné právnické osobnosti nebo úřadu, který by na sebe vzal závazek musejní předměty vhodně instalovat a učinit přístupnými veřejnosti;
4. cenné papíry, uložené v Zemské bance v depozitu číslo B 23975/10987, označeném zatím jménem „Masarykova knihovna v Praze“, jež jsem již věnoval pro účely tohoto nadání, a běžný účet v téže bance stejným jménem označený, na který se ukládají výnosy právě uvedených cenných papírů (viz přílohu).

III. ÚČEL.

§ 4.

Účelem nadání je zřídit a udržovat ve vlastní budově Ústav jako pracovní středisko, které má:

1. uchovávat a soustavně doplňovat knihovnu a archiv v dosavadním směru, daném mou praxí, eventuálně podle určitých směrnic, vypracovaných kuratoriem v dorozumění se mnou;

2. interně zpracovávat materiál mnou svěřený i později získaný a vhodné části připravovat k publikaci; podle možnosti pořádat také přednášky, kursy, extense, a podobně využívat výsledků studia;

3. pokračovat v redigování a vydávání mých vlastních spisů;

4. umožňovat vědeckým pracovníkům externím studium a vědeckou práci v rámci pracovního řádu knihovny a archivu, který v dorozumění se mnou určí kuratorium; svou povahou je knihovna i archiv pressenční;

5. vydávat nebo přispívat k vydání výsledků této práce externí i publikací jiných, pokud mají příbuzný předmět a tendenci podle uvážení kuratoria;

6. pokud se týče musea — uchovávat památky mně věnované a umožňovat k nim veřejnosti přístup podle zásad, které určí kuratorium.

IV. SPRÁVA NADÁNÍ.

§ 5.

Nadání bude spravováno kuratoriem pětičlenným (výjimku stanoví § 17), které zastupuje Ústav právně

a stará se, aby Ústav sloužil určenému účelu, aby základního jmění a jeho výnosu správně bylo používáno; určuje počet a postavení (§ 20) zaměstnanců Ústavu.

Kuratorium bude mít dva náhradníky. Předseda nebo jeho zástupce (§ 6 a 8) povolává je k výkonu funkce člena kuratoria při schůzích, k nimž některý z členů kuratoria se omluvil. Na prvním místě povolává se vždy první náhradník.

§ 6.

Kuratorium nadání spravující bude se doplňovat kooptací. Počet členů kuratoria nebudiž menší ani větší pěti (krom případu uvedeného v § 17). Kuratorium volí svého předsedu, místopředsedu a jednatele.

Úřad předsedy (místopředsedy) trvá šest let; odstoupující může být vždy zvolen znova.

Úřad členů kuratoria trvá doživotně, nenastane-li některý z případů zmíněných v § 9.

§ 7.

Členství kuratoria je funkcí čestnou. Vyplývá z něho jen nárok na náhradu hotových výloh (na příklad cestovních), funkcí vznikajících.

§ 8.

Kuratorium se schází nejméně čtyřikrát do roka. Schůze svolává předseda nebo jeho zástupce. Před-

sedá (zástupce) je povinen svolat schůzi, požádají-li o to aspoň dva členové. O schůzích budiž veden protokol; zaznamenávají se i jednání, prohlášená výslovně za důvěrná.

V případě, že by kuratorium úmrtím neb z jiné příčiny nemělo ani předsedy, ani místopředsedy, svolává a řídí schůzi člen kuratoria funkcí nejstarší.

§ 9.

Členem (náhradníkem) kuratoria přestane být, kdo:

- a) zemře,
- b) vzdá se,
- c) pozbude československého státního občanství,
- d) pozbude svéprávnosti,
- e) komu se dokáží skutky nečestné nebo smýšlení, které by bylo v odporu s účelem nadání; k vyloučení stačí usnesení ostatních členů kuratoria většinou prostou;
- f) bez řádné omluvy nezúčastní se čtyř schůzí po sobě jdoucích.

§ 10.

Členové kuratoria se doplňují z náhradníků. Uprázdnil-li se některé místo v kuratoriu, nastoupí na ně první náhradník. Druhý náhradník se stane náhradníkem prvním. Za nového (druhého) náhradníka zvolí kuratorium osobu, která jak mravně tak i smyš-

lením zaručuje, že bude ve své funkci postupovat v intencích zakladatelových, a to nejpozději do půl-roku po uprázdnění místa.

§ 11.

Kuratorium jedná a platně se usnáší jen za přítomnosti předsedy nebo jeho náměstka a nejméně dvou členů (výjimku viz v § 8). Usnáší se většinou hlasů; při rovnosti hlasů platí mínění, pro které hlasoval předseda nebo zastupující ho místopředseda. Předseda (místopředseda) hlasuje vždy s sebou.

Podrobnosti stanoví jednací řád kuratoria, na němž se usnese kuratorium po svém jmenování.

§ 12.

Kuratorium vypracuje řád knihovní a archivní a statut služební, svůj jednací řád i jiné směrnice, pokud bude třeba je specifikovat, a předloží mi je k schválení.

§ 13.

Prohlášení, určená veřejnosti, smlouvy a listiny, jimiž Ústav se zavazuje nebo jimiž nabývá, podepisuje platně předseda (nebo zastupující místopředseda) a jeden člen kuratoria.

§ 14.

Kuratorium podává veřejnosti každoročně zprávu o stavu a činnosti Ústavu.

V. ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ.

§ 15.

Vyhrazuji si plné užívání knihovny a archivu doživotně.

§ 16.

Ze základního kapitálu lze postavit resp. zakoupit a upravit budovu pro Ústav, avšak nesmí k tomu účelu být použito více než jedné třetiny kapitálu, tvořícího základ nadání (§ 3, bod 4). Nestačí-li k tomu cíli částka věnovaná, nutno vyčkat, až tato částka úroky neb jinými dary vzroste tak, aby nejen budova, ale i zdárný provoz knihovny po stránce nákupu knih i po stránce personální byl zajištěn.

K nákupu publikací a k úhradě nákladů osobních a věcných lze použít jen výnosu jmění nadání.

Budovu stavebně rozšířit možno v budoucnosti jen tehdy, vzroste-li základní jmění tak, že jeho výnos převyšší potřebný náklad údržbový a provozní, nebo bude-li k tomu účelu věnován zvláštní dar.

§ 17.

Poklesne-li z důvodů nepředvídaných jmění Ústavu tak, že zdárný provoz bude ohrožen, vynasnaží se kuratorium, aby vhodným způsobem jmění fondu bylo rozmnoženo bez ujmy nezávislosti Ústavu a jeho kuratoria.

Eventuálně podle potřeby může kuratorium sjednat zvláštní smlouvu o součinnosti s některou veřejnou institucí, zejména státní, za těchto podmínek:

a) další trvání a funkce kuratoria Ústavu s plnými právy podle stanov bude zaručena;

b) kuratorium může být rozmnoženo o dalšího člena, vyslaného druhou smluvní stranou a akceptovaného kuratoriem;

c) druhá smluvní strana zabezpečí subvencí finančně provoz Ústavu podle stanov;

d) smlouva je platná jen na dobu, pokud druhá smluvní strana poskytuje Ústavu subvenci.

§ 18.

Zda je zdárný provoz Ústavu ohrožen, přísluší posoudit toliko kuratoriu.

§ 19.

Členy prvního kuratoria jmenují tyto dámy a pány: dr. Alici Masarykovou, dra Edvarda Beneše, knihov-

níka dra Oskara Odstrčila, Vasila Škracha, dra Františka Veselého v Benešově; náhradníky: dra Emanuela Rádlu, dra Antonína Schenka.

§ 20.

Zaměstnance, potřebné k provozu Ústavu, vezme kuratorium především ze zaměstnanců dosavadního Soukromého archivu a knihovny presidenta republiky. Jejich služební poměr upraví tak, aby pokud možno jejich práva, povinnosti a platy byly obdobné právům, povinnostem a platům státních zaměstnanců stejné kategorie.

Lány, 23. VII. 1932.

T. G. Masaryk.